

شرق

روزنامه شرق

جامعه

تفاوت زندگی شاد و زندگی پر معنا	صفحه ۸
تاثیر آلودگی هوا بر سرطان در ایران	صفحه ۹
مرور کوتاه دستاوردهای علمی ایران و جهان	صفحه ۱۰

یک موضوع؛ سه چهره

شیوع کشت «ماری جوانا» را تایید نمی‌کنیم

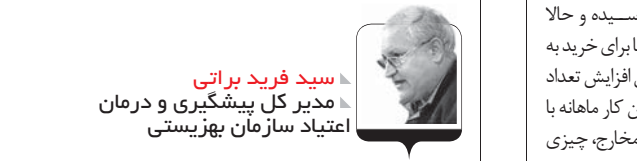
● شرق: در پی تهیه گزارشی در زمینه شیوع مصرف و کاشت گیاه ماری جوانا با سه مقام مسئول در ناجا، سازمان بهزیستی و سمن تولد دوباره گفت‌وگو کرده ایم، مشروح این گفت‌وگوها را در ادامه می‌خوانید:

در زمینه شیوع مصرف ماری جوانا و حشیش و کشت آپارتمانی آن و مضراتش از سردار مویدی رئیس پلیس مبارزه با مواد مخدر ناجا سوال کردیم. هرچند سردار به صورت تلگرافی به سوالاتمان پاسخ داد و شیوع مصرف ماری جوانا را رد کرد اما از وصول گزارشانی در این زمینه سخن گفت. مشروح این گفت‌وگو در ادامه می‌آید:

❧ **شواهد حکایت از شیوع مصرف ماری جوانا و کشت آپارتمانی آن دارد؛ آیا این موضوع را تایید می‌کنید؟**

گزارش‌هایی در این زمینه واصل شده است اما به معنی تایید شیوع ماری جوانا و کشت آپارتمانی آن در کشور نیست. کاشت ماده مخدر ماری جوانا در پایتخت را رد می‌کنم، چراکه بعد از انتشار گزارشی در مورد کاشت این ماده در آپارتمان‌های پایتخت، پلیس تحقیقات خود را انجام داد و این موضوع را تکذیب می‌کنیم.

از فرید براتی سده مدیر کل پیشگیری و درمان اعتیاد سازمان بهزیستی به عنوان متولی بزرگ‌ترین سازمان درمانگر اعتیاد سوالاتی را در زمینه شیوع مصرف ماری جوانا، حشیش و تریاک پرسیدیم. براتی از افزایش مصرف حشیش در اثر افزایش کشت آن در افغانستان سخن می‌گوید:

❧ **آقای براتی، شواهد حکایت از افزایش مصرف ماری جوانا و کشت آپارتمانی آن دارد آیا اطلاعات مراجعه‌کنندگان به مراکز درمانی بهزیستی هم این موضوع را تایید می‌کند؟**

در مورد ماری جوانا به طور خاص نمی‌توان حرف زد چرا که ماری جوانا عضو گروه کانابیس‌هاست که معروف‌ترین و پر مصرف‌ترین آنها حشیش است. در حال حاضر ماری جوانا خیلی مصرف ندارد، الان مراجعه مصرف‌کنندگان کانابیس‌ها که ماری جوانا هم یکی از آنهاست به مراکز درمان کم است، یعنی ممکن است مصرف داشته باشند اما مراجعه‌کنندگان آن برای درمان کم هستند. گزارش‌های رسیده از افزایش مصرف حشیش در مناطقی حکایت دارد. علت این است که در دوسال گذشته کشت حشیش در افغانستان افزایش یافته است. در نتیجه بر مصرف کشور ما هم تاثیر می‌گذارد. پس به‌طور کلی باید بگویم شیوع ماری جوانا افزایش نیافته اما شیوع مصرف حشیش و کانابیس‌ها کمی افزایش یافته است البته نمی‌توان گفت خیلی زیاد شده است.

آیا مصرف حشیش و کانابیس‌ها اعتیاد آور است؟ مضرات مصرف حشیش و کانابیس‌ها چیست؟

حشیش و گروه کانابیس‌ها اعتیادآور هستند اما این اعتیاد ممکن است از نظر جسمی کمتر و دیرتر خود را نشان دهد اما مصرف حشیش بسته به شخصیت آدم‌ها تاثیرات متفاوتی دارد به عنوان مثال فرد اجتماعی و برون‌گرا را ازتواطلب می‌کند. یکی از مسایل حشیش به لحاظ روانشناختی این است که بسته به شخصیت آدم‌ها تاثیراتش متفاوت است اما وابستگی می‌آورد. مصرف این گروه از مخدرها هم به لحاظ جسمی مشکل ایجاد می‌کند هم در برخی موارد توهمزاست و هم به لحاظ اینکه در گستره وسیعی از قلب گرفته تا دستگاه تولیدمثل تاثیر می‌گذارد. رفتارهای پرخطر و محافظت نشده را تشدید می‌کند و در برخی مواقع هم رفتارهای خارج از عرف را ایجاد می‌کند. حشیش مهارهای اجتماعی را کم می‌کند و برخی تاثیراتش مانند الکل است بنابراین مصرف آن می‌تواند مشکل‌ساز باشد.

«جمعیت تولد دوباره» بزرگ‌ترین شبکه غیردولتی درمان اعتیاد در کشور است. در زمینه شیوع مصرف ماری جوانا و دیگر کانابیس‌ها در جمله حشیش و گراس به سراغ مدیرعامل این جمعیت رفتیم و سوالاتمان را از او پرسیدیم و او از افزایش تعداد دموصرفی‌ها خبر می‌دهد.

❧ **آیا در میان بیماران مراکز درمانی «تولد دوباره» مصرف‌کننده ماری جوانا و حشیش هم وجود دارند؟ آیا گزارشی درباره افزایش مصرف‌کنندگان این مواد دارید؟**

بله در میان متقاضیان درمان، مصرف‌کننده حشیش وجود دارد. البته مصرف‌کنندگان حشیش به دو دسته تقسیم‌بندی می‌شوند، دسته اول افرادی هستند که در کنار محرک‌ها اقدام به مصرف حشیش می‌کنند و دسته دوم مصرف‌کنندگان صرف حشیش هستند. سال‌هاست تعداد دسته اول ثابت مانده است، افزایشی شاید یک دهم داشته باشند اما در مورد دسته دوم نمی‌توان با قطعیت اظهارنظر کرد.

❧ **در مورد افزایش آپارتمان‌هایی که ماری جوانا کشت می‌کنند چطور؟ شما اطلاعاتی دارید؟**

درست است که برای کشت ماری جوانا به جای زیادی نیاز نیست اما به نظر نمی‌رسد کشت آپارتمانی آن در کشور افزایش یافته باشد و به صورت یک اپیدمی در آمده باشد البته نمی‌توان در این زمینه با قطعیت صحبت کرد.

عکس: Getty Images

هشدار درباره مصرف و کاشت گیاه «ماری جوانا» در ایران

چه بوی علفی در خانه می‌آمد!

احمد رضا غنی

نمی‌کشد. نهایتاً چیزی بین ۱ تا ۳ ساعت؛ و این جدای از کسانی است که به طور حرفه‌ای در مکان‌های مختلف و پارک‌ها، مشغول فروش انواع موادمخدر هستند. استفاده از گرس حالا این روزها به اندازهای باب شده که از هر سنی و هر طبقاتی، می‌توان کسانی را پیدا کرد که مصرف‌کننده باشند. اگرچه عمدتاً نسل جوان و خصوصاً دانشجو هستند، اما مصرف آن حتی در سنین بالا و کهن‌سالان هم مشاهده می‌شود چراکه استفاده از علف باعث فعالیت زیاد مغز و احساس خستگی می‌شود که فرد را به خواب راحت و عمیقی دعوت می‌کند. «حسین» یکی از ساقی‌های علف در تهران، می‌گوید که از بین برخی استادان دانشگاه هم مشتری دارد. به گفته او استفاده از ماری جوانا مختص به قشر غنی یا فقیر نیست. قیمت ارزان آن باعث شده که تعداد مشتریان آن زیاد و البته روبه افزایش باشد. به طور متوسط قیمت هر گرم علف، از هزار تا ۲۵۰۰ تومان، بسته به نوع و جنس آن تغییر می‌کند. مقداری که برای تهیه یک نخ سیگار کفایت می‌کند و هر نخ سیگار هم جوابگوی نیاز سه نفر است.

پرفروش‌ترین جنس، افغان‌هراز نام دارد که اتفاقاً ارزان‌ترین آن هم هست و چیزی است که به قول حسین، بیشتر توسط قشر فرودست خریداری می‌شود. او می‌گوید کسانی که از تمکن مالی بیشتری برخوردار هستند سراغ چیزهایی مثل Big Buddha, Super Haze, Warlock می‌روند. چیزهایی که حس‌های عجیب و غریب‌تری برای فرد مصرف‌کننده به همراه دارند.

مصرف ماری‌جوانا در ایران به قدری زیاد شده که در میان دانشجویان و حتی در خوابگاه‌های دانشجویی در حال تبدیل شدن به یک اتفاق عادی است به طوری که هر دانشگاه برای خود ساقی مخصوصی دارد که به دانشجویان آن دانشگاه جنس می‌فروشد. حسین یکی از همین افراد است و آشنای دانشجویان یکی از دانشگاه‌های دولتی پایتخت. اگرچه در شهرستان‌ها هم مصرف ماری‌جوانا در حال افزایش است، اما همچنان میزان مصرف در تهران، قابل قیاس با دیگر شهرها نیست. چه اینکه در تهران، استشمام بوی دود ماری‌جوانا، در پارک‌ها و مکان‌هایی که کمی حالت باتوق‌گونه دارند، چیز غریبی نیست. در میان شهرستان‌ها، ماری‌جوانا در شهرهای شمالی کشور، به میزان بیشتری یافت می‌شود. علاوه بر توریستی بودن شهرهای شمالی کشور، دلیل اصلی این امر در مراجعه زیاد تهرانی‌ها به این شهرهاست. مسالهای که باعث شده تا در این

❧

کسانی که به قول خودشان «فاز مثبت» برداشته‌اند، آن را لذتبخش یافته‌اند و کسانی که «فاز منفی»، آن را آزاردهنده. «شهرام» که چهارسال است ماری جوانا مصرف می‌کند، می‌گوید که ماری جوانا، فرد را به هر حالی که بخواهد داشته باشد، می‌برد. اگر بخواهد شادی کند، او را شاد می‌کند. اگر بخواهد موسیقی گوش کند، گیرنده‌های شنوایی او قوی‌تر و باعث می‌شوند که از موسیقی لذت بیشتری ببرد و... ولی خب در این وسط احتمال این هم هست که کسی دچار فاز حالات منفی شود. چیزی مانند خشم یا افسردگی!

❧

هر گلی، یک بویی دارد. این‌س مثل را از روزگاران قدیم گفته‌اند و به‌وفور شنیده‌ایم. مثلی که در مورد خود گل‌ها هم صدق می‌کند. بعضی رز قرمز می‌شوند که به نشانه علاقه دو نفر به یکدیگر، ردوبدل می‌شوند، برخی یاس، گلایل، کاکتوس، ... و برخی ماری‌جوانا، که لای کاغذ پیچیده می‌شوند، دود می‌شوند و می‌روند لابه‌لای هوای آلوده شهر. ماری‌جوانا، گیاهی که تا چند سال پیش فقط نامی از آن شنیده بودیم، حالا گویا در گوشه‌وکنار شهر پیدا می‌شود. گوشه‌وکناری که در جیب این فرد و آن شخص، میهمانی‌ها، پارک‌ها، گلخانه‌ها و حتی گلدان‌های داخل آپارتمان‌ها معنا می‌شود؛ مصرف ماری‌جوانا در میان ایرانیان شیوع پیدا کرده است.

نام گیاهش کانابیس ساتیواست. همان شاهدانه خودمان. این روزها اما برای کسانی که اهلس باشند به نام علف، گرس، وید یا جوینت شناخته می‌شود. برای کسانی هم که خیلی اهل ماجرا نباشند، همچنان همان ماری‌جواناست. کانابیس گیاه بومی خاص مناطق استوایی و آب و هوای معتدل است که از زمان‌های بسیار دور، در آسیای شرقی به عنوان ماده شادی‌آور مورد استفاده قرار می‌گرفته. اما حالا دیگر این گیاه متعلق به منطقه‌ای خاص نیست چراکه در همه جا، از جمله ایران مصرف آن رواج دارد.

ماری‌جوانا؛ محرک محبوب یا روانگردان مخرب؟

در نگاه اول، ماری‌جوانا روانگردانی است که از لحاظ جسمی اعتیادآور نیست. کسانی که طرفدار استفاده از ماری‌جوانا هستند، بدون چون‌وچرا از آن حمایت می‌کنند، چه اینکه معتقد هستند که استفاده از آن، باعث فعال شدن مغز می‌شود. مخالفان آن هم بر این عقیده هستند که استفاده از علف، فرد را دچار اختلال حواس و اعصاب می‌کند و در وهم و خیالی فرو می‌برد که در آن، سرزدن هر عملی از فرد امکانپذیر است. اما نگاه کسانی که خودشان از ماری‌جوانا استفاده کرده و حالات به قول معروف «های» یا «جِت» را تجربه کرده‌اند، اندکی تفاوت دارد. سروش که مدت دوسال ماری‌جوانا مصرف می‌کرده، می‌گوید ماری‌جوانا هر حسی را که فرد دارد، تشدید می‌کند. شادی را تبدیل به خوشحالی و شف زیاد می‌کند، غم را تبدیل به افسردگی مفرط ... و او می‌خندد و ادامه می‌دهد: «ولی خدا آن روزی را نیاورد که کسی فاز ترس برداشته باشد یا خشم.»

مصرف ماری‌جوانا، روی هر فرد نتیجه متفاوتی دارد. کسانی که به قول خودشان «فاز مثبت» برداشته‌اند، آن را لذتبخش یافته‌اند و کسانی که «فاز منفی»، آن را آزاردهنده «شهرام» که چهارسال است ماری‌جوانا مصرف می‌کند، می‌گوید که ماری‌جوانا، فرد را به هر حالی که بخواهد داشته باشد، می‌برد. اگر بخواهد شادی کند، او را شاد می‌کند. اگر بخواهد موسیقی گوش کند، گیرنده‌های شنوایی او قوی‌تر و باعث می‌شوند که از موسیقی لذت بیشتری ببرد و... ولی خب در این وسط احتمال این هم هست که کسی دچار فاز حالات منفی شود. چیزی مانند خشم یا افسردگی!

❧

مصرف ماری‌جوانا باعث فعالیّت بیشتر مغز می‌شود. به‌طوری که زمان به کندی می‌گذرد، فرد احساس توانایی ذهنی بیشتری می‌کند و به همین علت، چند ساعت پس از مصرف، احساس خواب‌آلودگی می‌کند. فعالیت مغز به‌طور عادی، باعث مردن سلول‌های خاکستری می‌شود. در صورت استفاده زیاد از ماری‌جوانا، فعالیت مغز بیشتر شده و تعداد بیشتری سلول خاکستری می‌میرد، درحالی‌که جایگزین شدن سلول‌ها به‌درستی صورت نمی‌گیرد. همین مساله سبب زیان‌های مختلفی به مغز می‌شود، از جمله چیزی که «شهرام» آن را خنگی می‌نامد: «یکی از دوستان ما در اثر مصرف زیاد دچار خنگی شده بود طوری‌که مثلاً وقتی می‌خواستیم جایی برویم، حتی جلوی روی خودش او را می‌پنجاندیم و او متوجه نمی‌شد. دیگر حتی نمی‌توانست چند کلام به درستی صحبت کند.»

کسانی که تجربه مصرف مداوم داشته‌اند، اعتراف می‌کنند که ماری‌جوانا زمینه‌ساز اعتیاد بالاتر است. کسی که علف مصرف می‌کند، بعد از مدتی دیگر ارضا نمی‌شود و سراغ روانگردان‌ها و مخدرهای سنگین‌تر می‌رود. در واقع علف، قدم اول در جاده‌ای است که انتهای آن به تباهی می‌رسد. قدمی که در ابتدا چیزی جز نَفتن و لذت‌جویی نیست، اما در انتها معلوم نیست که به کجا ختم می‌شود.

رواج مصرف ماری‌جوانا در ایران

اگر استفاده از ماری‌جوانا توسط هیپی‌ها روزگاری در دهه ۷۰ میلادی در آمریکا روی بورس بود و اگر سال‌هاست که این ماده در منوی کافی‌شاپ‌های هلند، حضور پررنگی دارد، اما تازه چند سال است که مصرف آن در ایران باب شده. اگر تا چند سال پیش اسم آن را فقط در فیلم‌ها و کتاب‌ها شنیده بودیم، حالا در برخی کوی و برزن می‌شود به آن دست یافت. اگر مشتری باشی، زمان رسیدن به آن فقط بستگی به ترافیک خیابان‌ها دارد تا رسیدن به مقصد و دریافت محموله. اگر هم تازه‌کار باشی، این زمان بستگی پیدا می‌کند به اطمینان ساقی از فرد معرفر. در هر دوصورت، دستپاچیی به گرس، زمان زیادی طول

